

Kemikalije v gospodinjstvih lahko podvojijo tveganje otroka za razvoj levkemije

Otroci, pogosto izpostavljeni insekticidom v gospodinjstvih, ki se uporabljajo na rastlinah, tratah in v šamponih proti lasnim ušem, so dvakrat bolj nagnjeni k razvoju levkemije.

Študija francoskih zdravnikov, ki je bila objavljena v reviji *Occupational and Environmental Medicine* podpira zaskrbljenost, ki se je pojavila v preteklih letih zaradi uporabe strupenih insekticidov okoli doma in na vrtu, vključujoč škropiva za rastline, šampone za zdravljenje in sredstva za zaščito pred komarji. Hkrati pa tudi podpira možno povezavo med izpostavljenostjo insekticidom in med povečano stopnjo akutne levkemije pri otrocih.

Zadnja študija, ki jo je izvedel Inserm, francoski nacionalni inštitut za zdravstvene raziskave, je vključila 280 otrok z akutno levkemijo in 288 otrok enakega spola in starosti, vendar brez te bolezni. Z vsako materjo teh otrok so izvedli podrobne intervjuje. Vprašanja so vključevala tudi zgodovino zaposlitev obeh staršev, uporabo insekticidov doma, na vrtu in uporabo insekticidnih šamponov proti lasnim ušem.

Izkazalo se je, da je tveganje za razvoj akutne levkemije skoraj dvakrat bolj verjetno pri otrocih, katerih matere so uporabljale insekticide doma med nosečnostjo in po rojstvu. Izpostavljenost otroka vrtnim insekticidom in fungicidom je povezana z več kot dvakrat pogostejšo prisotnostjo bolezni. Uporaba insekticidnih šamponov proti lasnim ušem je povezana s skoraj dvakrat večjim tveganjem.

Opisujoč te povezave kot »pomembne« avtorji opozarjajo, da je potrebna preventiva z namenom zmanjšati tveganje zdravja otrok, kolikor je le mogoče. Skupina pesticidov poznanih kot karbamati, ki so prisotni v sredstvih za zdravljenje rastlin, šamponih proti ušem in sprejih proti insektom, je najpogosteje povezana s primeri levkemije. Tri najpogosteje uporabljani karbamati v Veliki Britaniji: karbaril, karbofuran in karbosulfan. Izdelki proti lasnim ušem, ki vsebujejo karbaril, so sedaj že omejeni na recept.

Florence Menegaux, vodja raziskav v Parizu, in njeni kolegi soavtorji so povedali, da nobenega izmed povzročiteljev ne morejo popolnoma izolirati in zato ostaja vzročna povezava med insekticidi in razvojem akutne otroške levkemije »vprašljiva«. Vendar so povedali, da odkritja predlagajo, da je treba z raziskavami nadaljevati in da je potrebno upoštevati preventivne aktivnosti.

Levkemija je izraz, ki se uporablja za mnoge oblike raka krvnih celic. Med otroci gre v približno 85 odstotkih za akutno limfoblastno levkemijo, v ostalih primerih pa gre za akutno mieloično levkemijo. Levkemija predstavlja približno tretjino vseh rakastih obolenj pri otrocih in trenutno povzroči največ smrti med vsemi boleznimi v Veliki Britaniji. Med 500 otroci starimi manj kot 15 let, katerim diagnosticirajo bolezen vsako leto, jih približno 100 umre. Raziskava je pokazala, da so dečki za 10 odstotkov bolj nagnjeni, da bodo zboleli za to boleznijo kot deklice.

Konec 60-ih let prejšnjega stoletja je bila stopnja umrljivosti za levkemijo med otroci sledeča: 26 smrti na milijon prebivalcev v Angliji in Wales-u. Ta številka je padla na 10 do konca 90-ih let. Vendar se je v istem obdobju pojav bolezni povečal od 40 na 45 primerov. Število novih diagnosticiranih primerov raste že več kot 40 let.

Znanstveniki verjamejo, da se rak začne že v maternici, zaradi nekega dogodka, ki povzroči razvoj bolezni v otroštvu. Študije nadaljujejo z dokazovanjem, ali je ta sprožilec genski, okoljski, dietetičen ali povezan z drugimi dejavniki.

Možna povezava s pesticidi ostaja vroča debata med mnogimi znanstveniki, ki trdijo, da so pesticidi pomemben dejavnik. Nekateri celo opozarjajo na možen »koktajl učinek«, ko lahko na videz varne kemikalije povzročijo težave, če nastopajo v kombinaciji z drugimi. Kljub temu da so izdelki, ki se prodajajo za uporabo doma in na vrtovih, testirani, mešanice pesticidov niso testirane zaradi številnih možnih permutacij.

Vir: Sam Lister: Household Chemicals Could Double Child leukemia Risk, The Times (London, UK), Jan. 17, 2006, <http://www.organicconsumers.org/school/leukaemia012006.cfm>